

Література

1. Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо надання фінансової державної підтримки суб'єктам підприємництва: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 березня 2023 р. №229. URL: https://mof.gov.ua/uk/news/optimizatsiia_derzhavnikh_program_dostupni_kredi_ti_5-7-9_ta_dostupnii_finansovii_lizing_5-7-9_v_umovakh_voennogo_stanu__infografika-3892 (дата звернення: 20.04.2023)
2. Україна в 2022 році експортувала майже 100 млн тонн товарів. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=1487b1f5-eeb7-4946-b9c8-3370f20568a2&title=UkraineV2022-RotsiEksportovala> (дата звернення: 20.04.2023)

УДК 336.027

*Віжмуткін А.Г., аспірант кафедри смарт-економіки
Чигрін С.С., аспірант кафедри фінансів та бізнес-консалтингу
Київський національний університет технологій та дизайну*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Незважаючи на безпрецедентні кризові явища в економіці України, спричинені вторгненням Росії, представники різних видів економічної діяльності, виявляючи гнучкість та динамічність, швидко адаптуються до нових реалій, усвідомлюючи відповідальність за наповнення бюджету та робочі місця та соціальний баланс у країні. Це зумовлено проведенням комплексної та системної політики підтримки з боку держави.

На підтримку та розвиток малого та середнього бізнесу спрямовано ряд державних програм, серед яких: лібералізація оподаткування; покращення умов кредитування, особливо суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності; запровадження низки соціальних програм для суб'єктів господарювання, які вирішують питання працевлаштування внутрішньо переміщених осіб;

пом'якшення контрольної-наглядової діяльності державних органів, наявність грантів, спрямованих на навчання представників бізнесу та підтримку соціально значущих сфер; інформаційна та організаційна підтримка як новостворених суб'єктів господарювання, так і тих, що потребують зміни місця діяльності.

Розглянемо особливості залучення фінансових ресурсів суб'єктами господарювання в умовах воєнного стану з державного сектору.

Комплексним кроком, який реалізується на державному рівні, є механізм компенсації роботодавцю витрат на оплату праці за кожну працевлаштовану особу з числа внутрішньо переміщених осіб. Визначено умови, механізм виплати та порядок використання коштів для надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці кожної працевлаштованої особи з числа внутрішньо переміщених осіб внаслідок бойових дій під час воєнного стану в Україні за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету. Крім того, Уряд затвердив перелік адміністративно-територіальних одиниць, на території яких платникам єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, зареєстрованим на відповідній території, може надаватися допомога в рамках Програма «eAid».

Компенсація витрат роботодавцю передбачена у розмірі 6500 гривень на місяць за кожну працевлаштовану особу, за яку роботодавець сплачує єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування [1]. Загальний строк надання компенсації витрат не може перевищувати двох місяців з дня прийняття особи на роботу [1]. Варто зазначити, що реалізація такого заходу має комплексний ефект: окрім прямої допомоги бізнесу з боку держави, він дозволяє людям із числа іммігрантів швидше адаптуватися, стимулює ринок праці, вирішуючи серйозну соціальну проблему. Тобто такий інструмент поєднує в собі як прямі, так і непрямі засоби регулювання.

Крім того, новим явищем для економіки України стало територіальне переміщення великого, малого та середнього бізнесу з регіонів, де ведуться

бойові дії, та з тимчасово окупованих територій. Усі об'єкти господарювання, за цим критерієм, можна поділити на декілька типів: ті, що залишилися на місці провадження господарської діяльності, ті, що працюють у гібридному режимі (частково віддалено) та ті, що переїхали – змінили місце діяльності та зареєструвалися в інший регіон.

Нормативно-правовою основою реалізації програми переміщення бізнесу є розпорядження Уряду України від 25.03.2022 № 246-р «Про затвердження плану невідкладних заходів щодо переміщення, у разі потреби, виробництва потужностей суб'єктів господарювання з територій, де ведуться бойові дії та/або існує загроза ворожнечі, на безпечну територію» [2]. Цілком доречно, що пріоритети в отриманні державної підтримки від переселення є стратегічні важливі підприємства, які виробляють продукцію першої необхідності для забезпечення потреб війська, територіальної оборони та цивільного населення, хоча ця програма відкрита для всіх без винятку підприємств, які перебувають у зоні ризику та активних бойових дій, у тому числі з штатом 10-20 осіб.

Після ухвалення позитивного рішення про переміщення, підприємство отримає пакет державної підтримки, що включає в себе наступні опції: підбір місця розташування для потужностей підприємства; допомога з перевезенням на нову локацію; сприяння в розселенні працівників та пошуку нових співробітників; підтримка у відновленні логістики, закупівлі сировини та пошуку ринків збуту [2].

Література

1. Про затвердження Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 р. № 331. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-2022-п#n12> (дата звернення: 21.04.2023)

2. Про затвердження плану невідкладних заходів щодо переміщення, у разі потреби, виробництва потужностей суб'єктів господарювання з територій, де ведуться бойові дії та/або існує загроза ворожнечі, на безпечну територію: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 березня 2022 р. № 246-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246-2022-p#Text> (дата звернення: 21.04.2023)